

Part 1. El poder adult viscut pels infants i joves.

No té sentit posar-nos a treballar el poder adult si en cap moment ens parem a escoltar els infants i joves afectats. Per això us proposem que feu una dinàmica on infants i joves puguin expressar en quins espais se senten cohibits o on la seva llibertat els hi és manllevada, quines actituds per part de les persones adultes els molesten i com els fa sentir. Alhora coneixerem, en quins espais infants i joves se senten més empoderades, com els agrada i esperen que les tractem, etc.

A continuació hi ha un conjunt de preguntes que pot ser interessant que infants i joves es plantegin. De totes maneres, plantegeu-vos si les heu d'adaptar, n'heu d'afegir, eliminar... i en com ho dinamitzareu. Abans de fer la dinàmica poseu infants o joves en situació, és important que entenguin què van a fer i amb quin objectiu. Expliqueu que us heu estat formant en aquest tema i que per seguir-ho treballant ho heu de fer conjuntament (no us estan ajudant, esteu fent un treball col·lectiu!)

Alguna vegada, al cau....

- t'han obligat a demostrar afecte (petons o abraçades) a algú pel fet que sigui més gran que tu?
- ...t'han dit que ja ho entendries quan fossis més gran.
- ...t'han dit que no podies fer alguna cosa i algú més gran ho ha pogut fer i s'ha justificat dient "quan tinguis la meua edat ho podràs fer"
- ...han parlat de tu davant teu com si tu no hi fossis pel fet que ets més jove que els altres interlocutors?
- ...t'han renyat alçant la veu?
- ...t'han pessigat les galtes a mode "però miiiiiiiiira quina monada"
- ...t'han dit que no ploressis, que no tenia importància (han banalitzat la teua necessitat de plorar, la teua gestió emocional)?
- ...t'han impedit fer alguna cosa perquè no t'equivoquessis?
- ...t'han obligat a menjar DE TOT
- ...t'han parlat repetidament amb diminutius?
- ...han jugat amb amenaces "si no fas això no tindràs berenar"
- ...t'han obligat a resoldre un conflicte que per a tu era important amb una abraçada i prou?
- ...han decidit una cosa que t'afectava sense consultar-t'ho? (On marxar de cap de setmana, on anar a sopar, quin extraescolar fer,...)
- ...no han fet cas de la teua opinió per ser més jove?

Que allò que expressin no es perdi! Penseu també com tindreu en compte allò que diguin!

Part 2. Les bases de la PIJ.

Té sentit que des de la nostra situació elaborem les seves bases de participació?

Doncs per algun lloc s'ha de començar! No espereu una recepta fàcil, vosaltres heu de proposar i assegurar-ne unes, però infants i joves han de tenir espai per esmenar-les i a poc a poc fer-se'n unes de pròpies.

A continuació us deixem un exemple d'elements que poden fomentar la participació, però de nou, doneu-hi un parell de voltes, no tots els grups tenen les mateixes necessitats. Finalment, us proposem que penseu una altra dinàmica perquè infants i joves puguin construir les seves pròpies. No ha de sortir-ne res definitiu, experimenteu, repreneu la dinàmica al cap d'uns mesos o de campaments, les necessitats d'un grup també són canviants.

- Confiança amb les persones (cohesió, sentiment de col·lectiu).
- Informació per tothom.
- Eines discursives (poder dialogar en igualtat de condicions).
- Conèixer i compartir els objectius del projecte.
- Rebre les conseqüències de la teva participació
- Responsabilitat (compromís, sentir que el projecte depèn parcialment de tu).
- Espai inclusiu a les necessitats de cadascú.
- Gestió sana de les jerarquies i rols que puguin generar-se.
- Llenguatge inclusiu.
- Normes de convivència consensuades
- **Metaparticipació: Decidir en què i com participes.**

Part 3. Metaparticipem!

Metaparticipar tampoc és res que es faci d'un dia per l'altre. Potser no en voleu fer una dinàmica específica, però ho treballeu transversalment en d'altres activitats. En tot cas, és important partir de la premissa que l'escoltisme, l'agrupament i la unitat són projectes en què hi formem per tant les caps com els infants i joves i, com a persones, tenim el mateix dret de ser-ne partícips.

Per posar en situació als infants, seria interessant acompanyar-los en **fer una llista de quins espais** d'aquest projecte **els afecten**, per veure que, al cap i a la fi, tots els espais ens afecten a totes. Mireu de **donar-los la informació necessària: com funciona orgànicament una unitat, l'agrupament, l'associació de la qual formem part**, com fem anàlisis d'unitat, entorn, com fem objectius, calendari, quines tasques hi ha... **Compartiu** amb ells **el projecte escolta**, quins valors té i quin el seu model de persona. Per participar d'un projecte és imprescindible entendre com s'organitza i compartir-ne els objectius.

Tampoc intenteu explicar-ho tot de cop! Per comprendre bé la informació potser necessiten pair-ho en diferents espais.

Si considereu que els heu informat degudament sobre els aspectes que hagueu de tractar, **és hora de preguntar què els interessa**. Tothom no ho pot fer tot, per això és interessant que sapiguem delegar, però que ho fem conscientment. Si els infants i joves volen que certes tasques recaiguin sobre les caps (i les caps i hi estan d'acord), això no les fa menys participatives.

Per altra banda, **ha de ser amb els infants i joves que es decideixi com s'hi participa**. Potser només ho volen conèixer? Tenen ganes d'aportar-hi alguna cosa? O de liderar-ho? El més important és que aquest com, així com el què, surti conjuntament entre vosaltres i elles.

També és molt important que els doneu un retorn! Han de poder veure **que la seva participació té unes conseqüències** o no li trobaran sentit. I penseu que potser no tothom ha de participar de la mateixa manera. Per si us serveix, al final us afegim el PIJòmetre.

I res més que recomanar-vos no apuntar a cap ideal, **la participació l'hem d'anar treballant a poc a poc**. I les tres parts d'aquest recurs s'han d'anar fent paral·lelament, transversalment en altres espais i, sobretot, repetidament per anar-nos deconstruint i anar sedimentant un futur més participatiu.

EL PIJÒMETRE

HART LEVEL

BROKEN HART

6 – INICIADA I DIRIGIDA PER INFANTS:

Procés en el qual els i les infants ja conceben i porten a la pràctica projectes complexos, i prenen decisions que afecten al grup i a

5 – INICIADA PER ADULTS, DECISIONS COMPARTIDES AMB INFANTS:

El procés segueix estant iniciat i liderat pels adults, però ara la presa de decisions ja es fa de manera

4 – CONSULTADES I INFORMADES:

En aquest punt ja comprenen el projecte, però a més se'ls demana la seva opinió, que pot ser tinguda en consideració, tot i que encara no decideixen.

3 – ASSIGNADES PERÒ NO INFORMADES:

Ja comprenen les intencions del projecte, qui pren les decisions sobre la seva participació i per què. S'ofereixen com a voluntaris/àries després que se'ls expliqui el projecte, i tenen un paper significatiu, no decoratiu.

2 – SIMBOLISME:

Tenen l'oportunitat d'expressar-se, però en realitat no tenen cap incidència, o oportunitat d'expressar les seves opinions. Són una eina per transmetre el missatge però segueixen

1 – MANIPULACIÓ/DECORACIÓ:

Els i les infants són presents al procés, però no saben de què es tracta, ni les seves accions. Són utilitzats/ades per transmetre i enfortir la idea dels adults.

Què canvia d'un grau a l'altre?

Infants i joves...	1	2	3	4	5	6
Opinen?	NO	SÍ	SÍ	SÍ	SÍ	SÍ
Entenen l'objectiu i estructura del projecte?	NO	NO	SÍ	SÍ	SÍ	SÍ
Tenen alguna incidència cap al projecte?	NO	NO	SÍ	SÍ	SÍ	SÍ
Se'ls informa degudament?	NO	NO	NO	SÍ	SÍ	SÍ
Se'ls demana l'opinió?	NO	NO	NO	SÍ	SÍ	SÍ
Tenen poder de decisió?	NO	NO	NO	NO	SÍ	SÍ
Decideixen on i com participen (metaparticipació)?	NO	NO	NO	NO	SÍ	SÍ
Inicien i lideren el projecte?	NO	NO	NO	NO	NO	SÍ

Atenció!!!

- **Un projecte pot ser moltes coses: un cau, un curs de la unitat, el desenvolupament de l'agrupament, uns campaments,... o el que clàssicament entenem com a projecte.**
- **Infants i joves no prenen decisions unilaterals en cap dels passos proposats anteriorment, sempre implica el consens de les persones adultes amb qui comparteixen el projecte (no pel fet de ser supervisors, si no per ser-ne membres).**
- **La metaparticipació implica que poden delegar tasques a les persones adultes i no per això ser menys participatives:**
  - Exemple 1: La unitat de llops proposa que es destinin diners de l'agrupament a comprar tendes noves perquè les que tenen estan fetes caldo, però deleguen a les caps la tasca de portar-ho a consell per comprovar-ne la viabilitat econòmica.
  - Exemple 2: Unes pioneres preparen els seus campaments i demanen a les caps que els preparin unes activitats perquè volen que sigui sorpresa/desconeixen un tema concret/algu hauran de preparar les caps.